Bazı Tarım Ürünlerinin İhracatında Ve İthalatında Ticari Kalite Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği Ve Denetimi: 2025/21)

Bu doküman, ilgili mevzuat metnini AB Global Mevzuat Arşivi düzeninde sunar.

31.12.2024 Tarihli 32769 Sayılı (4. Mükerrer) Resmi Gazete

TEBLİĞ

Ticaret Bakanlığından:

Bazı Tarım Ürünlerinin İhracatında Ve İthalatında

Ticari Kalite Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği Ve Denetimi: 2025/21)

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı; Ek-1 ve Ek-2’de belirtilen ihracata ve ithalata konu ürünlerden gerekli görülenlerin ticari kalite yönünden uygunluğunun gerektiğinde risk analizi esaslı olarak denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, Ek-1 ve Ek-2’de yer alan;

a) İhracat Rejimi ile Dahilde İşleme Rejimine tâbi tutulmak istenen ürünlerin ihracatında,

b) Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi ile Dahilde İşleme Rejimine tâbi tutulmak istenen ürünlerin ithalatında,

Denetim Birimlerince yapılacak ticari kalite denetimlerini kapsar.

(2) Bu Tebliğ gıda güvenliği kontrollerini kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Tebliğ, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 455 inci maddesine, 14/9/2022 tarihli ve 6038 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararına ve 16/8/2023 tarihli ve 32281 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Dış Ticarette Teknik Düzenlemeler Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Tebliğde geçen;

Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

Bakanlık laboratuvarı: Bakanlığın Bölge Müdürlüklerine bağlı laboratuvarları,

Bölge Müdürlüğü: Bakanlığın Bölge Müdürlükleri arasından Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi (TAREKS)'nde ilan edilenleri,

ç) Denetim Birimi: Bakanlığın Bölge Müdürlüklerine bağlı ticari kalite denetimlerinden sorumlu Ürün Güvenliği Denetimleri Grup Başkanlıklarını,

Fiili denetim: Fiziki muayene ve/veya laboratuvar analizini,

Firma: Bu Tebliğ kapsamındaki faaliyetlere konu olan, kamu kurumları dâhil, tüm gerçek ve tüzel kişiler ile bunların temsilcilerini,

Genel Müdür: Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürünü,

Genel Müdürlük: Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğünü,

ğ) Kapsam dışı: Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu olarak Ek-1 ve Ek-2'de belirtilmekle birlikte söz konusu eklerde yer alan teknik düzenlemeler kapsamına girmeyen ürünleri, h) TAREKS: Ürün güvenliği ve teknik düzenlemeler mevzuatı uyarınca yürütülen denetim, uygunluk ve izin işlemlerinin elektronik ortamda ve risk analizi esaslı olarak yapılması amacıyla kurulan internet tabanlı uygulamayı,

ı) Teknik düzenleme: Ticari kalite denetimine tabi ürünlerin uygun olması gereken ve Ek-1 ile Ek-2'de yer alan düzenlemeleri,

Ticari kalite denetimi: İhracat ve ithalata konu ürünlerin ilgili teknik düzenlemelere uygunluğunun risk analizine göre seçici ve yeterli düzeyde olacak biçimde yapılan denetimini, j) TÜRKAK: Türk Akreditasyon Kurumunu,

Ticaret Denetmeni: İhracatta ve ithalatta ticari kalite denetimlerini yürütme yetkisini haiz, denetime konu ürünlerin ilgili teknik düzenlemelerine ilişkin bilgiye sahip denetmen ve denetmen yardımcılarından oluşan personeli,

Yetkilendirilmiş laboratuvar: Genel Müdürlük tarafından, ürünün ilgili teknik düzenlemesinde öngörülen fiziksel ve kimyasal analizleri yapmak üzere yetkilendirilen Bakanlık la- boratuvarları dışındaki kamu veya özel sektör laboratuvarlarını,

ifade eder.

Firma veri tabanı

MADDE 5- (1) Firma bilgilerini kayda alarak güncel tutmak üzere Genel Müdürlük tarafından bir veri tabanı oluşturulur.

Veri tabanında kayıtlı tüm bilgiler ticari kalite denetimleri ile ilgili işlemlerde değerlendirilir.

Firmalar veri tabanının oluşturulması ve güncellenmesi amacıyla gerekli tüm bilgileri Bakanlığa sağlamakla yükümlüdür.

Firma tanımlaması

MADDE 6- (1) Bu Tebliğ kapsamında faaliyet göstermek isteyen firmaların, 8/8/2025 tarihli ve 32980 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi Hakkında Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2025/28) çerçevesinde TAREKS’te tanımlanması ve firma adına işlem yapacak en az bir kullanıcının yetkilendirilmiş olması gerekir.

Ticari kalite denetimlerine ilişkin başvuru, denetim ve bildirimlere ilişkin işlemler TAREKS üzerinden yapılır.

Ticari kalite denetimleri

MADDE 7- (1) İhracata veya ithalata konu Ek-1 ve Ek-2'de yer alan ürünlerden gerekli görülenlerin ticari kalite denetimleri, ürünlerin ilgili teknik düzenlemelere uygunluğunun tespiti amacıyla, risk analizine göre seçici ve yeterli düzeyde olacak biçimde Ticaret Denetmenleri tarafından yapılır.

Risk analizi için;

Ticari kalite denetimine tâbi ürünlerin risk analizi esaslı olarak hangi sıklıkta denetime tâbi tutulacağının belirlenmesi amacıyla, bu ürünleri ihraç eden firmaların ilgili mevzuat uyarınca Genel Müdürlük tarafından belirlenen sınıfları,

Ürünün niteliği, üretim dönemi, fiyatı, hava şartları, işleme ve paketleme işlemleri, saklama şartları, taşıma aracı ve ticareti yapılan partinin miktarı, ihraç, ithal veya menşe ülkesi,

Firmanın büyüklüğü ve ticaretteki payı, üretim yelpazesi, saklama, paketleme, işleme gibi üretim tesisinin altyapısı ve taşıma şartları ile ilgili gümrük mevzuatı uyarınca yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne sahip olması,

ç) Önceki denetimlerden elde edilen uygunsuzluklar (geri çevirme ve ret işlemleri, geri gelen ürün bildirimleri ve benzeri), diğer Bakanlıklardan alınan bilgiler, yurt dışından alınan geri bildirimler, denetimin yapıldığı yerin özellikleri ve firma tarafından beyan edilen bilgiler, d) Ürünün uygunsuzluğunu gösterebilecek diğer tüm bilgiler, kullanılabilir.

Özel ve zorunlu durumlar

MADDE 8- (1) Genel Müdürlük, Ek-1 ve Ek-2'de yer alan teknik düzenlemelere uymayan ürünlerin ihracatına, ithalatçının talebinin tevsiki halinde, gerekli incelemeyi yaparak izin verebilir veya gerektiğinde bu teknik düzenlemelerin uygulanmasına istisna getirebilir.

Ülke ekonomisinin ve ihtiyaçlarının gerektirdiği özel ve zorunlu durumları inceleyerek, ilgili teknik düzenlemelere uygun olmayan ürünlerin ithalatına izin vermeye Genel Müdürlük

Birinci fıkra kapsamında ihraç edilen ürünlerin geri gelmesi durumunda, aynı firma tarafından ilgili takvim yılı içerisinde yeni izin başvurusu yapılamaz.

Risk Komisyonu

MADDE 9- (1) Risk analizine esas olacak kuralları belirlemek üzere, en az 3 kişiden müteşekkil Risk Komisyonu oluşturulur. Başkanı Genel Müdür veya Genel Müdür Yardımcısı olan Komisyona gerekli durumlarda Bakanlığın ilgili birimlerinden ve diğer kamu kurumla- rından katılım istenebilir.

Komisyon, dörder aylık dönemler itibarıyla yılda 3 kez olağan toplanarak risk kurallarını gözden geçirir ve gerekli değişiklikleri Komisyon ihtiyaç duyulan durumlarda Genel Müdürlüğün çağrısı üzerine ayrıca toplanabilir.

Komisyon kararları gizli ve üyelerin imzalarını içerecek şekilde yazılı olarak saklanır.

İhracatta parti numarası

MADDE 10- (1) Aynı araç içine konulan veya aynı başvuru kapsamında kontrole sunulan tüm ürünler için ürün sayısına bakılmaksızın tek parti numarası kullanılır.

İhracatta parti numarası, TAREKS'te her bir işletme için belirlenen numara ve denetimi yapan Denetim Biriminin kod numarasının ardından 1'den başlayarak verilir ve aynı yıl içinde sadece bir kez kullanılır (örneğin; TAREKS tarafından belirlenen numarası 012345678 olan işletmenin 68 kod numaralı Denetim Birimine yıl içerisinde denetime sunduğu ilk parti için 012345678-68-1 ve sonrakiler için sırasıyla 012345678-68-2, 012345678-68-3, ...).

TAREKS referans numarası ile bu numaranın temsil ettiği ihracata konu ürün arasında gerekli bağlantıyı sağlamak için, parti numarası ve ilgili diğer mevzuat uyarınca öngörülen diğer resmî işaretler ambalajın üzerinde yer alır.

Ambalajları üzerinde gereken parti numarası ve diğer resmî işaretleme bilgileri bulunmayan ürünler ihraç

Denetim sonrasında kapatılmış ambalajların sonradan açılmaları veya üzerlerindeki resmî işaretlerin değiştirilmesi, ancak Ticaret Denetmeninin gözetiminde yapılabilir.

Denetim başvurusu

MADDE 11- (1) Bu Tebliğ kapsamında bulunan ürünlerin ihracatında ve ithalatında, Denetim Birimlerine yapılacak başvurular, firma adına yetkilendirilen kullanıcılar tarafından Bakanlık internet sayfasındaki “E-İmza Uygulamaları” bölümünde yer alan “E-İmza Uygulamalarına Giriş” uygulamasını veya e-Devlet kapısını kullanarak TAREKS üzerinden gerçekleştirilir.

Fiili denetim

MADDE 12- (1) Başvuru üzerine, TAREKS aracılığıyla gerçekleştirilecek risk analizi sonucunda fiili denetime tâbi tutulmasına karar verilen ürünler, Dış Ticarette Teknik Düzenlemeler Yönetmeliği, 7/2/1967 tarihli ve 6/7677 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türk Standartlarının Uygulanması Hakkında Tüzük veya ilgili teknik düzenlemeler çerçevesinde denetime tâbi tutulur.

Fiili denetim; duyusal inceleme, tartma veya ölçme yoluyla muayene ve gerektiğinde fiziksel ve/veya kimyasal analizler yapmak veya yaptırmak suretiyle yerine getirilir.

Denetimlerde firma hazır Ticaret Denetmenleri, ürünleri denetime konu olan firmaya, istenmesini beklemeksizin, kimlik kartlarını gösterir. Firma, denetim hizmetlerinin en iyi şekilde yerine getirilebilmesi için görevlilere gerekli kolaylığı göstermekle ve istenen tüm bilgi ve belgeleri sunmakla yükümlüdür.

Denetimler, denetlemeye elverişli yere en yakın Denetim Birimine TAREKS ile yapılan başvuru üzerine gerçekleştirilir.

Numune alımı

MADDE 13- (1) Ürünün fiziksel ve/veya kimyasal analizinin gerektiği durumlarda, denetime tâbi ürünler için ilgili teknik düzenlemelerde belirtilen miktarlarda numune alınır.

Numuneler Ticaret Denetmeni ile firma tarafından birlikte mühürlenir ve üzerlerine aynı şahısların imzalarını taşıyan Ek-3’te yer alan Numune Kartı Firmanın talebi halinde fazladan alınan bir numune firmaya teslim edilir.

Numune alımı sonrasında, firmanın Denetim Biriminde kalan numuneyi geri alma hakkı olduğu ve söz konusu numuneyi geri alabileceği süre Ticaret Denetmenlerince firmaya bildirilir.

Denetim sonunda alınan numuneler, altmış günden fazla olmamak üzere, ürünün çeşidine göre tespit olunacak süreye veya alıcı ile satıcı arasında anlaşmazlık çıktığında bunun giderilmesine kadar saklanır. Bu sürenin sonundan itibaren on beş gün içinde firma numuneleri geri alabilir.

İthalatta ve geri gelen üründe numune alımı sonrasında 2 nüsha tutanak düzenlenir. Düzenlenen tutanakların bir nüshası firmaya teslim edilir, bir nüshası Denetim Biriminde saklanır.

Laboratuvar analizi

MADDE 14- (1) Alınan numuneler, Bakanlık laboratuvarlarında ya da yetkilendirilmiş laboratuvarlarda analiz edilir. Ancak firmanın tercihi doğrultusunda TÜRKAK tarafından TS-EN-ISO 17025 standardı kapsamında akredite edilmiş laboratuvarlarda da gerekli analizler yaptırılabilir.

Laboratuvar, muayene ve deneyleri en kısa zamanda yaparak analiz sonucunu bir raporla tespit eder.

Analizin TÜRKAK tarafından akredite edilmiş laboratuvarlarda yapılması halinde, Ek-4'te yer alan Laboratuvar Taahhütname Formu ve ekli analiz belgeleri firma tarafından TAREKS'e elektronik ortamda yüklenir. Birden fazla analizin yapıldığı durumda Bakanlık la- boratuvarları referans laboratuvar olarak kabul edilir.

Bakanlık, gerekli görülmesi halinde, bu Tebliğ kapsamı ürün ve ürün grupları için öngörülen kimyasal ve/veya fiziksel analizleri yapmak üzere birinci fıkra kapsamında Bakanlık laboratuvarları dışında laboratuvar yetkilendirebilir. Yetkilendirilmiş laboratuvarlar için akre- ditasyon şartı

Bu Tebliğin yayımı tarihinde yetkilendirilmiş olan laboratuvarların yetkileri Genel Müdürlük tarafından iptal edilmedikçe devam eder.

İhracatta denetim

MADDE 15- (1) İhracatta denetim, TAREKS'te belirlenen denetim tarihi ve saatinden itibaren en geç yirmi dört saat içerisinde depo, antrepo, liman veya işleme yerinden denetlemeye en elverişli olanında yapılır. Nakil vasıtası üzerinde denetim yapılmaz.

Üretim yerinden ihracat merkezlerine gelen ürünlerin, denetim yapmaya elverişli ve olumsuz dış etkenlerden etkilenmeyecek bir depoya indirilmiş ve uygun olarak işlenip, etiket ve işaretlemelerinin yapılmış olması halinde denetimi gerçekleştirilir.

Fiili denetim sonucunda ürünün ilgili teknik düzenlemelere uygun olduğunun belirlenmesi durumunda, TAREKS referans numarası oluşturulur.

Risk analizi sonucunda fiili denetime tâbi tutulmasına gerek görülmeyen ürünlerin ihraç edilebileceğine dair TAREKS referans numarası doğrudan oluşturulur.

Aşağıdaki durumlarda, Bakanlık tarafından belirlenen ve aşağıda yer alan 23 haneli TAREKS referans numarası, gümrük beyannamesinin 44 numaralı hanesine ihracatçı tarafından kaydedilir:

İlgili merci tarafından tevsik edilmek kaydıyla, müteahhitler tarafından yurt dışında alınan inşaat, tesisat ve montaj projeleri kapsamında işçilerin ihtiyacı olan ürünler için

Hariçte İşleme Rejimi ve Bedelsiz İhracat kapsamı ürünler için

Kapsam dışı ürünler için

) Beşinci fıkra kapsamında ihraç edilmek istenen ürünlerin ilgili gümrük idaresince denetime yönlendirilmesi halinde, 11 inci madde çerçevesinde denetim başvurusu yapılır.

İhraç partisinin geri çevrilmesi

MADDE 16- (1) Yapılan ihracat denetimi sonucunda, ürünün kontrole hazır olmaması, ilgili teknik düzenlemelerde yer alan toleransları aşması ve/veya mevzuatın diğer hükümlerine aykırı olduğunun tespit edilmesi veya denetim için firmanın hazır bulunmaması durumlarında ürün geri çevrilir.

Geri çevrilen ürünün bir kısmı veya tamamı firma tarafından ilgili teknik düzenlemelere uygun hale getirilebilir. Uygun hale getirilen ürünler için yeniden denetim başvurusunun geri çevirme işleminden en az on iki saat sonra yapılması

İthalatta denetim

MADDE 17- (1) Bu Tebliğ kapsamındaki denetimler 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 181 inci maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde yapılır.

TAREKS üzerinden gerçekleştirilen başvuru sonrasında, Ek-5’te yer alan Başvuru Formu ve eki belgeler firma adına yetkilendirilen kullanıcı tarafından başvuru tarihini takip eden en geç bir iş günü içinde TAREKS’e elektronik ortamda yüklenir. TAREKS’e elektronik olarak yüklenen bilgi ve belgeler, talep edilmesi halinde ilgili Denetim Birimine sunulur. Firmanın önceden yazılı bildirimde bulunması durumunda, Denetim Birimince ilave süre verilebilir.

Firmaya tanınan süre içerisinde istenilen belgelerin TAREKS’e elektronik ortamda yüklenmemesi ya da Denetim Birimine iletilmemesi durumunda, denetim başvurusu iptal edilir.

İthalat denetimine, TAREKS'te belirlenen denetim tarihi ve saatinden itibaren en geç yirmi dört saat içerisinde ilgili gümrük idaresinde başlanır.

Fiili denetim sonucunda ürünlerin ilgili teknik düzenlemelere uygun olduğunun belirlenmesi durumunda TAREKS referans numarası oluşturulur.

Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlerin Dahilde İşleme Rejimi kapsamında yapılacak ithalatının fiili denetiminde ürünün Dahilde İşleme İzin Belgesinde belirtilen vasıfları esas alınır.

İhraç edildikten sonra geri gelen ürünün ihraç edilen ürün olduğunun tespiti yeter- lidir. Söz konusu tespit için, fiziksel ve/veya kimyasal analiz gerektiren ürünlerden, ilgili teknik düzenlemelerde belirtilen miktarda numune alınır.

Risk analizi sonucunda fiili denetime tâbi tutulmasına gerek görülmeyen ürünlerin ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarası doğrudan oluşturulur.

Gümrük idarelerine kapsam dışı olarak beyan edilen ürünlerin ithalatında, 18210099192013012727484 olarak belirlenen 23 haneli TAREKS referans numarası, gümrük beyannamesinin 44 numaralı hanesine ithalatçı tarafından Kapsam dışı olarak beyan edilen ürünlerin ilgili gümrük idaresince denetime yönlendirilmesi halinde, 11 inci madde çerçevesinde denetim başvurusu yapılır.

İthal ürünün reddedilmesi

MADDE 18- (1) Yapılan ithalat denetimi sonucunda, ürünün ilgili teknik düzenlemelere ya da mevzuatın diğer hükümlerine aykırı olduğunun tespit edilmesi durumlarında ürün reddedilir. Bu durum, ilgili gümrük idaresine yazıyla ayrıca bildirilir.

Reddedilen ürünün bir kısmı veya tamamı ret tarihinden itibaren otuz günü geçmemek üzere firma tarafından talep edilen süre içinde ilgili teknik düzenlemeye uygun hale getirilebilir. Uygun hale getirilen ürünler için yeniden denetim başvurusu yapılması

Etiket ve işaretleme

MADDE 19- (1) Etiketleme ve/veya işaretlemede, ürünün ilgili teknik düzenlemesinde belirtilen hükümler uygulanır. Söz konusu mevzuatta düzenleme bulunmaması halinde etiketleme ve/veya işaretleme işlemi, ürün ambalajı üzerinde olması gereken bilgilerin silinmeyecek ve yeknesak biçimde ambalaj üzerine basılması veya ambalajın ayrılmaz bir parçası halinde etiketlenmesi, ayrıca ambalajın bir kenarında okunaklı ve açık bir şekilde görünmesi; bunun mümkün olmaması halinde ambalajların paletlenmesi ve söz konusu bilgilerin paletin ayrılmaz bir parçası halinde etiketle, açık ve okunur şekilde iliştirilmesi şeklinde yapılır.

Etiket ve/veya işaretlemede yer alan bilgiler Türkçe veya yabancı dillerde yazılabilir. İngilizce dışındaki yabancı dillerde etiketleme ve/veya işaretleme yapılması halinde, etiket ve/veya işaretlemede yer alan bilgilerin Türkçe tercümesi firma tarafından beyan edilir.

İthalat denetiminde, etiketleme ve/veya işaretlemeye ilişkin olarak ürünlerin ilgili standardına karşılık gelen uluslararası standart hükümleri

İthalata konu ürünler için parti numarası ve Türk standardı numarası

İkinci denetim

MADDE 20- (1) Denetim sonucu uygun olanlar dâhil, denetlenmiş ürünler gerektiği takdirde ikinci kez denetlenebilir.

Denetim sonucuna itiraz

MADDE 21- (1) Firma, denetim sonucuna sebepleriyle birlikte en geç iki iş günü içinde itiraz edebilir. İtiraz, denetimi gerçekleştiren Denetim Biriminin bağlı olduğu Bölge Müdürlüğüne yapılır.

Bilirkişi Heyeti

MADDE 22- (1) İtiraz üzerine, başvuruyu incelemek ve düşüncesini bildirmek üzere üç kişilik Bilirkişi Heyeti Bölge Müdürlüğünce teşkil edilir. Bölge Müdürü veya yardımcısının başkanlık edeceği Heyetin üyeleri, itiraz konusu üründe yetkili Ticaret Denetmenlerinden oluşur.

Bölge Müdürlüğünce gerekli görülmesi halinde, itiraza konu ürünün ihracatını yapan İhracatçı Birlikleri üyesi bir ihracatçı Bilirkişi Heyetine çağırılabilir.

Başkan veya üyelerden biri, denetimin sonucuna itiraz eden firmanın üst soy veya alt soy hısımlarından, karı veya kocasından, dördüncü dereceye kadar civar veya sıhrî hısımlarından olduğu veya ortağı veya beraber iş gördüğü kişi veya çalışanı bulunduğu takdirde, Heyete katılamaz ve yeni üye seçilir.

İtiraz konusu ürünün denetimini yapan görevliler Heyette yer alamaz.

İtirazın değerlendirilmesi

MADDE 23- (1) Bilirkişi Heyeti, firmanın itiraz başvurusu üzerine derhal toplanır ve anlaşmazlık konusunu ilgili teknik düzenlemede yer alan hükümlere göre inceleyerek, gerekçeli raporunu en kısa sürede ilgili Bölge Müdürlüğüne iletir.

İtiraz konusu ürünlerden fiziksel ve/veya kimyasal analiz gerektirenler için Bakanlık laboratuvarlarında ya da Genel Müdürlüğün uygun göreceği laboratuvarlarda ikinci bir analiz yapılır. Söz konusu analiz, varsa Denetim Biriminde bulunan şahit numune, Denetim Biriminde şahit numune bulunmaması halinde ilk analizi yapan laboratuvardaki şahit numune kullanılarak yapılır.

İkinci analizin neticesi nihai karar olarak kabul edilir ve Bilirkişi Heyeti raporunda bu analizin sonucu dikkate alınır.

Heyet raporu, denetim sonucunu doğrularsa ürün geri çevrilir veya reddedilir, farklı sonuç olduğu takdirde, Heyetin kararı esas alınır.

Denetim bilgilerinin gümrüklere beyanı

MADDE 24- (1) Ürünlerin ihraç veya ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarasının gümrük beyannamesinin 44 numaralı hanesine firma tarafından geçerlik süresi içinde kaydedilmesi zorunludur. Aksi takdirde, ürünlerin ihracatına veya ithalatına izin verilmez.

Ek-1/C kapsamı ürünler için TAREKS referans numarasının yanı sıra, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından düzenlenen Bitki Sağlık Sertifikasının tarihi ve seri numarasının da gümrük beyannamesinin 44 numaralı hanesine firma tarafından kaydedilmesi zorunludur. Aksi takdirde, ürünlerin ihracatına izin verilmez.

TAREKS referans numarası kapsamı ürüne ilişkin Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu, firma ünvanı, vergi numarası ve miktarı gibi bilgilerin söz konusu ürünlere ilişkin firma tarafından gümrük beyannamesine kaydedilen bilgilerle aynı olması

İhracatta Uygunluk Belgesi

MADDE 25- (1) Varış ülkesinde kullanılacak olması ve/veya ihracatçının yazılı talepte bulunması halinde, ürünün ilgili teknik düzenlemelere uygunluğunu belirten Ek-6’da yer alan Uygunluk Belgesi kâğıt ortamında ilgili Denetim Birimince düzenlenir.

Bu Tebliğ kapsamında ilgili teknik düzenlemelere uygun olmadan (kapsam dışı, hariçte işleme rejimi, bedelsiz ihracat ve benzeri) ihracına izin verilen ürünler için kâğıt ortamında Uygunluk Belgesi düzenlenmez.

Uygunluk Belgesinin süre uzatımı başvurusu, ihraç partisi için düzenlenen TAREKS referans numarasının geçerlik süresi dolmadan veya dolduktan sonra, TAREKS aracılığıyla gerçekleştirilir.

Süre uzatımı öncesinde kâğıt ortamında düzenlenen Uygunluk Belgesi ilgili Denetim Birimine derhal iade edilir ve ihracat işlemlerinde ya da başka amaçlarla kullanılamaz.

TAREKS referans numarası kapsamındaki bilgilerde değişiklik yapılması

MADDE 26- (1) İhraç partisi için düzenlenen TAREKS referans numarasına ilişkin geçerlik süresi içinde olmak üzere, devir ve ifraz ile gideceği ülke, alıcı firma, taşıma şekli ve çıkış gümrüğüne dair değişiklik işlemleri TAREKS aracılığıyla firma tarafından yapılabilir.

Söz konusu devir, ifraz ve ülke değişikliği gibi işlemler öncesinde kâğıt ortamında düzenlenen Uygunluk Belgesi ilgili Denetim Birimine derhal iade edilir ve ihracat işlemlerinde ya da başka amaçlarla kullanılamaz.

İthalata konu ürünler için düzenlenmiş TAREKS referans numarası kapsamına yönelik değişiklik yapılamaz.

Kullanıcıya yapılan bildirimler

MADDE 27- (1) Kullanıcı, denetim süreci ve sonucuna ilişkin sorgulamaları TAREKS üzerinden yapar.

(2) Denetim sürecine ve sonuçlarına ilişkin kullanıcıya yapılan bildirimler, Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi Hakkında Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2025/28) uyarınca beyan edilen elektronik posta adresine iletilir. Kullanıcıya ulaşmayan bildirimlerden Bakanlık sorumlu değildir.

Bilgilerin gizliliği

MADDE 28- (1) Bu Tebliğ kapsamında elde edilen denetim işlemleri ile ilgili olanlar da dâhil, tüm bilgi ve belgelerin üçüncü taraflarla paylaşımı Genel Müdürlüğün iznine tâbidir.

Sorumluluk

MADDE 29- (1) Firma, bu Tebliğ kapsamında denetlensin veya denetlenmesin, ihraç veya ithal ettiği ürünlerin ilgili teknik düzenlemelere uygun olmasından sorumludur.

(2) Firma, TAREKS’e beyan edilen bilgi ve belgelerin doğru ve eksiksiz olmasından sorumludur.

Yaptırımlar

MADDE 30- (1) Bu Tebliğe aykırı hareket edenler ile yanlış ve yanıltıcı beyanda bulunanlar hakkında, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu, Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararı ve Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi Hakkında Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi:

2025/28)’in ilgili hükümleri ile ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Yetki

MADDE 31- (1) Bu Tebliğde yer alan hususlarla ilgili olarak uygulamaya yönelik önlemleri almaya ve gerekli düzenlemeleri yapmaya Genel Müdürlük yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 32- (1) 31/12/2024 tarihli ve 32769 dördüncü mükerrer sayılı Resmî Gaze- te’de yayımlanan Bazı Tarım Ürünlerinin İhracatında ve İthalatında Ticari Kalite Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2025/21) yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 33- (1) Bu Tebliğ 1/1/2026 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 34- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

Bu yazı GümrükApp’ten alınmıştır.